

Ten Commandments – which language?

Presented by Michael Nicholls

In which alphabet were the 10 commandments written?

Monday 20:55 – 21:50

What is the difference between Hebrew script, Ashuri Script and Lashon HaKodesh (the holy language)?

We investigate sources relating to the Hebrew Alphabet and try to understand how the Hebrew language has developed.

Mar Zutra says, and some say that it is Mar Ukva who says: Initially, the Torah was given to the Jewish people in <i>Ivrit</i> script, the original form of the written language, and the sacred tongue, Hebrew. It was given to them again in the days of Ezra in <i>Ashurit</i> script and the Aramaic tongue. The Jewish people selected <i>Ashurit</i> script and the sacred tongue for the Torah scroll and left <i>Ivrit</i> script and the Aramaic tongue for the commoners.	1 אָמַר מָר זוּטְרָא, וְאִיתִימָא מָר עוּקְבָא: בִּתְחִלָּה נִיתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכֶתֶב עִבְרִי וּלְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ. חֲזָרָה וְנִיתְּנָה לָהֶם בִּימֵי עֶזְרָא בְּכֶתֶב אַשּׁוּרִי וּלְשׁוֹן אַרְמִי. בִּירְרוּ לָהֶן יִשְׂרָאֵל כְּתָב אַשּׁוּרִי וּלְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ, וְהִנִּיחוּ לַהֲדִיוּטוֹת כְּתָב עִבְרִית וּלְשׁוֹן אַרְמִי.
The Gemara asks: Who are these commoners? Rav Hisda said: The Samaritans [<i>Kutim</i>]. The Gemara asks: What is <i>Ivrit</i> script? Rav Hisda says: <i>Libona'a</i> script.	מֵאֵן הֶדְיוּטוֹת? אָמַר רַב חֲסֵדָא: כוּתָּאִי. מַאי כְּתָב עִבְרִית? אָמַר רַב חֲסֵדָא: כְּתָב לִיבּוֹנָאָה.

In which language were the 10 commandments written?

Mar Zutra (or Mar Ukva)		Written form	Spoken
	Torah given at Sinai (1313 BCE or 2448)	Ktav Ivri	'Holy' Tongue
	Torah given again by Ezra (348 BCE or 3413)	Ktav Ashurit Ktav Ivri kept for Cutim (Samaritans) Or for Libuna'ah – amulets etc	Aramaic

What is Ktav Ashuri?

**Where did Ktav
Ashuri come from?**

**Why would Ezra
prefer Ktav Ashuri?**

טבלה שומרית ועליה כתב תמונות. משנת 2700 לפסה"ג, מאזר

קטע מטבלה בכתב היתדות-מחמאח ה"א לפסה"ג-משופרת בה עלילת נלגמש-
במצאח במגידו

This is what we usually associate with 'Ashuri' or Assyrian: cuneiform (יתדות)

Surely this wasn't used.

כתב היתדות

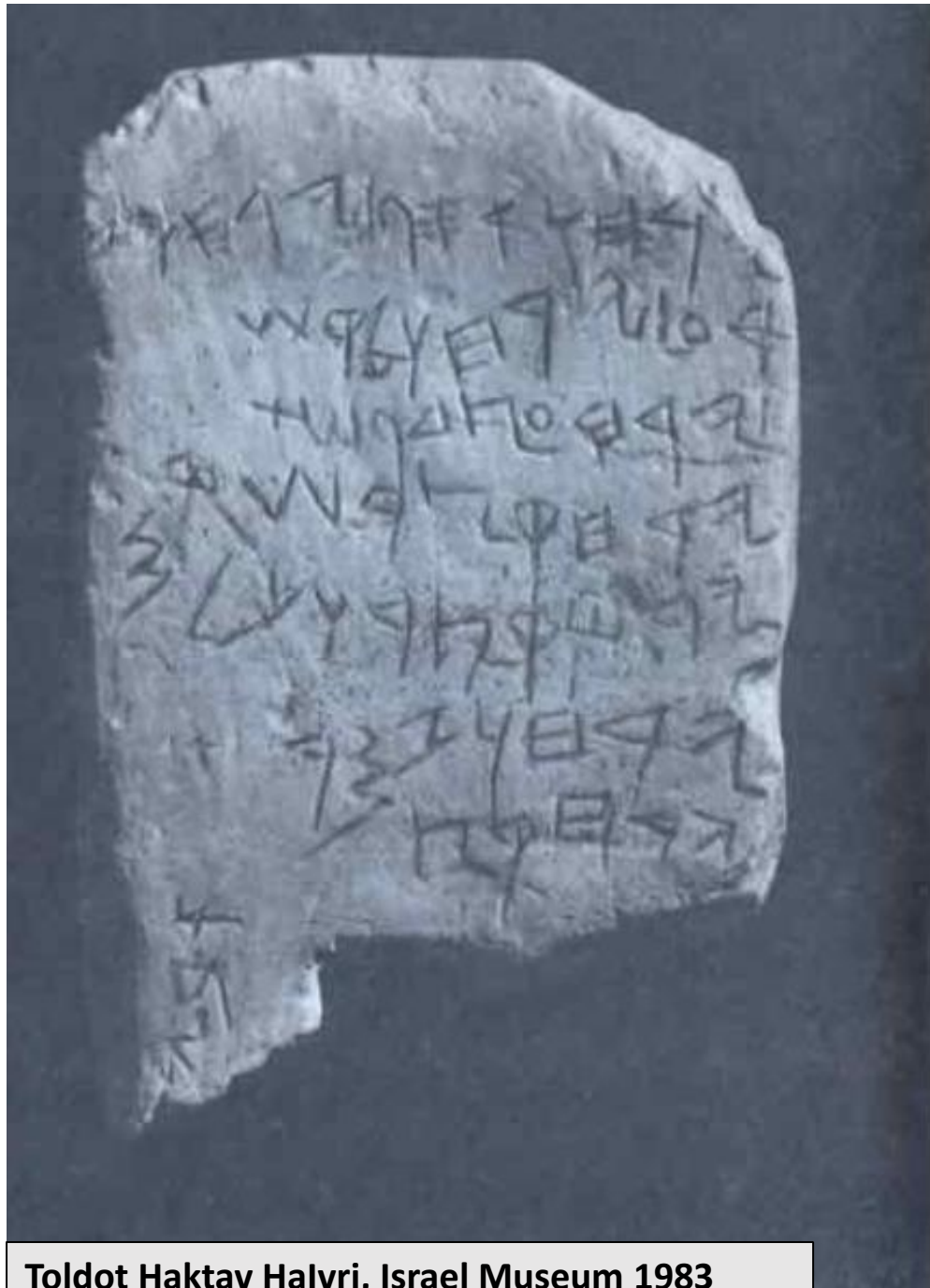
הכתב שהומצא במסופוטמיה (ארם נהריים) גם הוא היה בראשיתו כתב תמונות פשוט, כלומר כל תמונה הביעה מלה. אך שלא כמצרים, אשר חקקו את כתובותיהם באבן, כתבו תושבי מסופוטמיה השומרים על גבי לוחות קטנים של טין. קשה מאד לצייר ציורים מדויקים על גבי טין לח, ועל כן נהיה כתב התמונות עד מהרה לכתב של קווים שהוטבעו בטיין בעזרת מקל שראשו משולש, דומה ליתד. על כן נקרא הכתב של מסופוטמיה בשם כתב יתדות.

כתב היתדות מורכב מקבוצות של סימני יתדות, שהם בעצם צורה פשוטה של הציורים הקדומים (ראה טבלה).

התפתחות סימני כתב היתדות						משמעות ב -	
אשורי קלטי	בבלי קדום	צורה ארכאית (2350-2500) על אבן או מתכת	צורה ארכאית (כערך 2500 - 2350) על טין	סיקטוגרף לאחר סיבוב של 90°	סיקטוגרף מקורי	עברית	שומרית
						גיר	גיר
						הם, dingir	אל
						lu	איש
						sal, munus	אשה
						kur	חור
						gem	טבח
						rag	ראש
						ka, dug	פה

Until the first exile the script used by Jews was Ktav Ivri, which is very different to Ktav Ashurit.

First Temple period – time of the Judges until Destruction of the 1st Temple. Writing would be etched or carved on a stone. Important documents would be ink on parchment or papyrus.

Toldot Haktav Halvri, Israel Museum 1983

5

הכתב העברי בימי בית ראשון

במשך כחמש מאות שנים, מימי השופטים ועד חורבן הבית הראשון, השתמשו תושבי מלכות יהודה וישראל בכתב העברי הקדום. חמרי כתיבה רבים היו אז בשימוש. כתובות זכרון נהגו לחקוק באבן, דברים בעלי חשיבות מיוחדת היו כותבים בדיו על מגילות גומא, כדברי ברוך בן נריה, מזכירו של ירמיהו: "ואני כתב על הספר בדיו" (ירמיהו ל"ו, י"ח). אנו יודעים שדברים מחיי יום-יום נהגו לכתוב בדיו על גבי שברי כלי-חרס.

בחמירות שנערכו בארץ נתגלו כתובות חקוקות באבן וכתובות הכתובות על גבי חרסים. מגילות גומא (מפירוס) לא נשתמרו, פרט לקטע אחד שנמצא במערה במדבר יהודה. באקלים הלח של הארץ נשחת כל חומר הבא מן הצומח – כלי עץ, מחצלות, בגדים ומגילות.

הבה נעיין בכמה מן הכתובות שנשמרו.

הכתובות העבריות הקדומה ביותר הידועה כיום היא לוח גזר, והיא מימי שלמה המלך. הכתובת חקוקה על גבי לוח-אבן קטן ונמצאה ליד התל של גזר הקדומה. לוח גזר מונה את חדשי השנה לפי עבודת האדמה הנעשית בהם. וזה לשון הכתובת:

ירחו אסף ירחו ז	והפירוש = ירחי (שני חדשים) אסיף
רע ירחו לקש	ירחי זרע, ירחי לקש (זריעה מאוחרת)
ירח עצד פשת	ירח עצד פשתה (קטיף פשתה)
ירח קצר שערס	ירח קציר שעורים
ירח קצר וכל	ירח קציר וכל (מדידה)
ירחו זמר	ירחי זמר (בציר)
ירח קץ	ירח קיץ

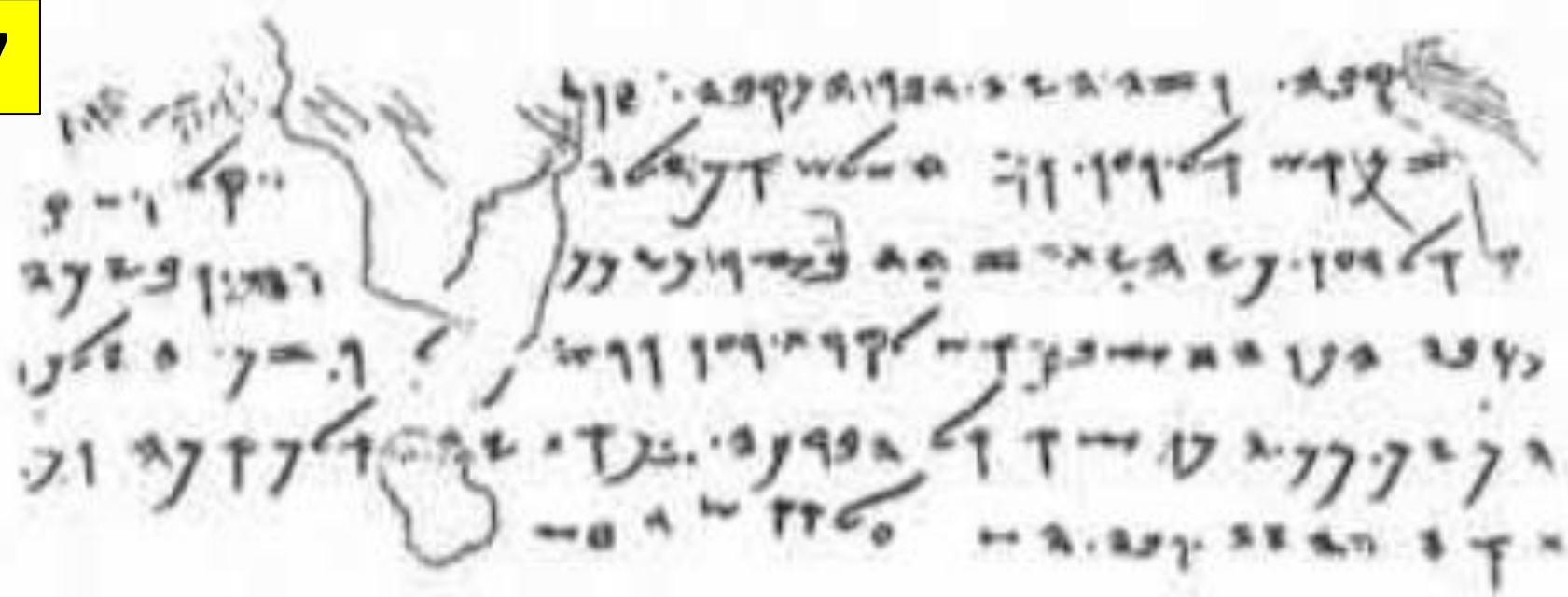

Mesha Stone
 From 9th
 century BCE.
 The account
 here ties in
 with Chapter
 3 of
 Melachim Bet
 (Kings 2). In
 the time of
 Omri and
 Ahav, Kings of
 Israel.
 The stone is
 in Moabite
 language
 (very similar
 to Hebrew).

מצבת מיסע

מלכי ימי קדם נהגו להקוק את סיפור מפעליהם הגדולים על
 קירות ארמונותיהם או מקדשי אלוהיהם, או על גבי מצבות
 אבן גדולות מיוחדות לדבר. אין לדעת אם גם מלכי ישראל
 ויהודה נהגו כך, עד היום לא נמצאה כל כתובת מלכותית.
 מלכי מואב הציבו מצבות-זכרון גדולות לעלילותיהם. בספר
 מלכים ב' פרק ג' מסופר על מיסע מלך מואב, אשר חי בימיהם
 של עמרי ואחאב מלכי ישראל. מיסע היה משועבד לישראל,
 אך אחרי מות אחאב הצליח להשתחרר משלטון ישראל.
 בדיבון בירת מואב נתגלתה המצבה אשר הציב מיסע, ובה
 הסיפור על שחרור ארץ-מואב מידי ישראל. המצבה כתובה
 בלשון מואב, הקרובה מאד ללשון העברית. כתב המצבה הוא
 כתב עברי ממש, ומסתבר שלמואבים לא היה כתב משל עצמם,
 ובימי השלטון הישראלי קיבלו את הכתב העברי וכתבו בו את
 השפה המואבית.

לפנינו אם כן דוגמה ברורה של הכתב העברי של המאה
 התשיעית לפסה"נ.

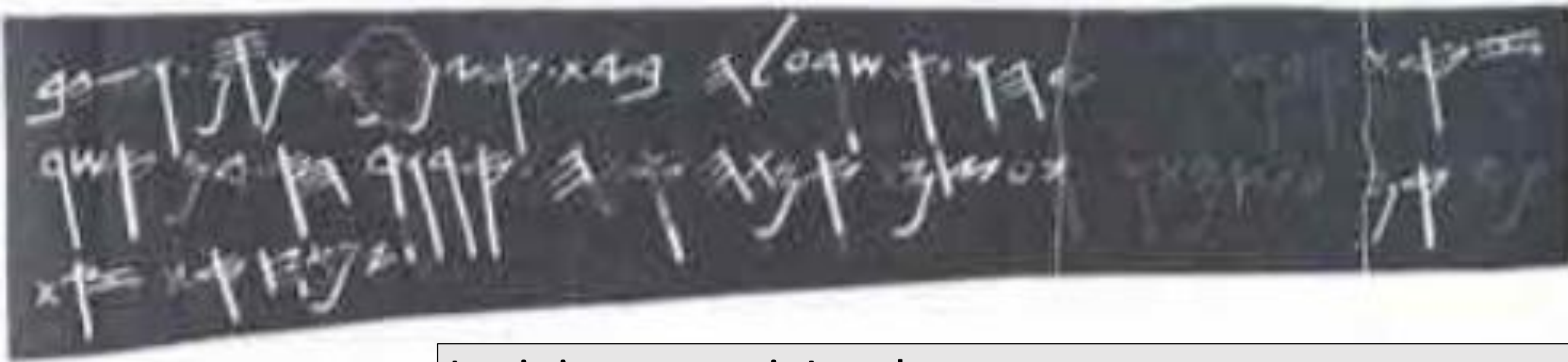
נוסח כתובת השילוח

[תמנה] הנקבה וזה היה דבר הנקבה: בעד [מנסט החצבם את]
 תערן אש אל רעו ובעוד שלש אמת להנקוב ושמע קל אש ק
 רא אל רעו כ הית ודה בצר סיסין [ומלשמה] אל ובים ה
 נקבה חכו החצבם אש לקרת רעו ערן על ערן וילכו.

Shiloach (Silwan), Jerusalem

The inscription records the construction of a tunnel, which has been dated to the 8th century

Behold the tunnel. Now this is the matter of the tunnel. While the stone-cutters were lifting the axe one man towards his neighbor, and while there remained three cubits to be cut, the voice of a man could be heard calling out to his neighbor, for there had been [only] its side deviation (Heb. *zadah*) in the rock-face [where they were supposed to meet up], on the right and on the left, and on the day when the tunnel was being cut out, the stone-cutters struck each man in front of his neighbor, axe against axe and the waters from the source flowed into the pool for [a distance of] 1,200 cubits. Now one-hundred cubits was the height over the head of the stone-cutters

8

Inscription on a grave in Jerusalem

A description by a high ranking servant to the king. It states that there is nothing of value in the grave and it curses the person who might open it. The writing is similar to the one in Shiloach and is from 8th C, Hizkiyahu was king.

זאת (קברת ...) יהו אשר על הבית אין פה כסף וזהב
(כי) אם (עצמתו) ועצמת אמתה ארוך האדם אשר
יפתח את זאת

Until the first exile the script used by Jews was Ktav Ivri, which is very different to Ktav Ashurit.

Problem 1

If 10 commandments were not Ktav Ashurit, it means that Ezra & the Jews discarded the script that HaShem had given.

Problem 2

The Talmud speaks of crowns on the sacred letters (תלי תלים של הלכות)

Problem 2

10

The Talmud speaks of crowns on the sacred letters (תלי תלים של הלכות)

Rav says: When Moses ascended on High, he found the Holy One, Blessed be He, sitting and tying crowns on the letters of the Torah. Moses said before God: Master of the Universe, who is preventing You from giving the Torah without these additions? God said to him: There is a man who is destined to be born after several generations, and Akiva ben Yosef is his name; he is destined to derive from each and every thorn of these crowns mounds upon mounds of *halakhot*. It is for his sake that the crowns must be added to the letters of the Torah.

אמר רב יהודה אמר רב בשעה
שעלה משה למרום מצאו להקב"ה
שיושב וקושר כתרים לאותיות
אמר לפניו רבש"ע מי מעכב על
ידך אמר לו אדם אחד יש שעתיד
להיות בסוף כמה דורות ועקיבא
בן יוסף שמו שעתיד לדרוש על כל
קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות

Problem 3

The Mystical value of each letter and its defined shape

11

The Zohar

The **ZOHAR CHADASH** (Shir ha'Shirim, p. 74) states that there are 600,000 letters in the Sefer Torah which correspond to the 600,000 souls of the twelve tribes of the Jewish people.

There are 304,800-plus letters in the Torah but we often hear of the 600,000 letters in the Torah.

304,800-plus letters includes only those that we see, black ink against white parchment.

But there are also the letters in white against black. The heavenly, non-physical version of the Torah is described as black fire on white fire, and both the black and white are equally meaningful.

עד דסלקין אתון, לשתיין רבוא, כחושבן
שבטיהון דישראל, דאינון תריסר, וסלקין
לשתיין רבוא. אוף הכי אתון, כד אתמלו
סלקין לשתיין. אלה בית גימל דלת הא וזין
חית טת יוד כף למד מם נון סמך עין פא צדי
קוף ריש שין תו. אלין אינון סליקו דאתון,
לשתיין רבוא. בגין למקוהי שלימו ברזא
דאתון, בשייפי כולהו.

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ
נ ס ע פ צ ק ר ש ת

א ב ג ד ה ו
 ז ח ט י כ ל
 מ נ ס
 ע פ ק צ מ
 נ ס ע פ ק ר ש ת

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ
 נ ס ע פ ק ר ש ת

Until the first exile the script used by Jews was Ktav Ivri, which is very different to Ktav Ashurit.

If 10 commandments were not Ktav Ashurit, it means that Ezra & the Jews discarded the script that HaShem had given.

The Talmud speaks of crowns on the sacred letters (תלי תלים של הלכות)

How could the Jewish People cast aside the Divine script and let it be used by Cutim or just for amulets?

as Rav Ḥisda said: The letters *mem* and *samekh* that were in the tablets were standing miraculously. Each letter was chiseled all the way through the tablets. In that case, the segment of the tablets at the center of the *samekh* and final *mem*, letters that are completely closed, should have fallen. Miraculously, they remained in place.

דָּאָמַר רַב חֲסִידָא: מִ"ם וְסָמֶךְ
שְׁבִלְיוֹחוֹת בָּנִס הָיוּ עוֹמְדִין.

Shabbat 104a

R' Chisda teaches that the samekh ׀ and final mem ם in the tablets were miraculously suspended.
This contradicts his previous statement in Sanhedrin (it was originally Ivri)

Ashurit	ך/כ	׳	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
Ivri	𐤊	𐤅	𐤄	𐤃	𐤂	𐤁	𐤀	𐤄	𐤃	𐤂	𐤁

Ashurit	ת	ש	ר	ק	ץ/צ	ף/פ	ע	ס	ן/נ	מ/ם	ל
Ivri	𐤌	𐤑	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	𐤘	𐤙	𐤚	𐤛

13

Ivri	𐤀	𐤄	𐤐
Ashuri	𐤀	𐤄	𐤐

In the Ktav Ivri, the only letter to be closed is the ayin. So R' Chisda contradicts himself.

The 22 letters teach us many deep thoughts and meanings. Were these insights absent from Joshua to Ezra?

There are 3 different opinions

14

A) R' Yose	Ezra introduced Ktav Ashurit backed by a pasuk (דברים) that the new script will ascend (from Ashur)	Like Mar Zutra
B) R' Yehuda HaNassi	Ashurit was the original script and the Torah was written in it. However, towards the end of the first Temple, the people sank into idolatry – no longer worthy. They forgot the script and reverted to Ktav Ivri. Ezra <u>reinstated</u> Ktav Ashurit. Ashurit is from its description as exalted (שמאושרת בכתב) – “באשרי כי אשרוני בנות”. The script has clarity and letters don't touch each other.	
C) R' Shimon ben Elazar (R' Eliezer ben Parta / R' Elazar HaModai	Ktav Ashurit was <u>only</u> used for sacred scrolls: exalted script.	Like Rav, Shmuel, R'Yochanan, R' Ashi

Teshuvot HaGeonim (quoted by Margalit HaYam in Sanhedrin 21B) – 3rd opinion is true...

Jews did not use Ktav Ivri.

Rambam (Maimonides) states Ktav Ashurit was used to give the Torah – Ashurit = quality.

Solution according to Mar Zutra

15

The Tablets were in Ktav Ashurit.
Torah scroll in the Holy of Holies also in Ktav Ashurit.
Moshe's teachings were based on these letters.

Loath to use such a holy script for everyday language.
Even Sifrei Torah for general use was therefore in Ktav Ivri.

General populace never saw Ktav Ashurit and it fell into disuse.

Only the sages continued to use it.

That story caused Jewish people to ask Ezra to reteach them. They used it only for holy texts.

Therefore Balshazzar's 'handwriting on the wall' could be read only by Daniel – not by the Jewish advisers.

R' Nosson Scherman, The Wisdom in the Hebrew Alphabet

Solution according to Mar Zutra

16

Mar Zutra adds 'To Israel'.
He implies that only the
Torah scrolls for general
population were in Ktav Ivri

Ktav Ashurit was the script of
the Tablets.
It explains about the mem
and samech.

Ktav Ashuri originates in
Assyria – it was re-
introduced to Israel by Ezra
in Assyria.

Its origin is ancient and
divine.

Ashurit was not what
Assyrians were used to (see
cuneiform).

Solution according to Radbaz

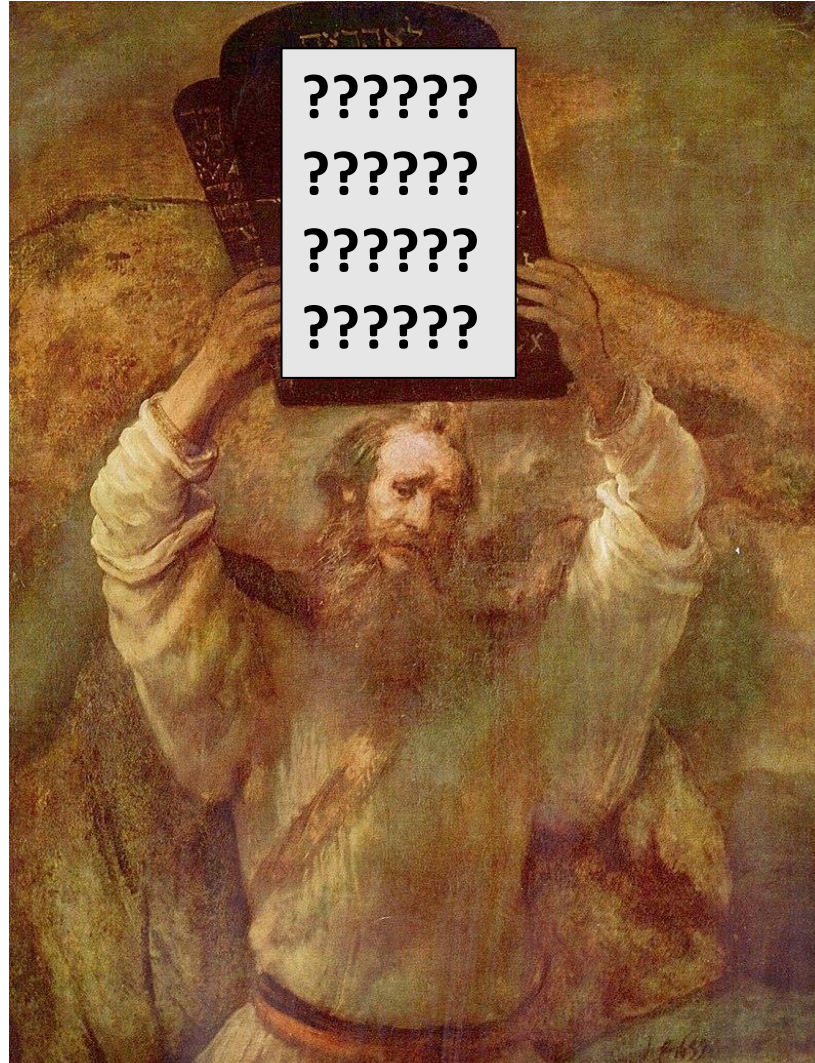
17

Rabbi David ibn Zimra (c. 1479–c. 1573)

Yerushalmi Megillah 1:9
R' Levi says that, according to Mar Zutra & R' Yose, it was the ayin װ suspended in mid air.

According to R' Levi the Tablets were in Ktav Ivri

Ivri	⌘	𐤀	○
Ashuri	ד	ק	ע

First Tablets – Ktav Ashuri

Second Tablets – Ktav Ivri

The sin of the Golden Calf meant they were no longer worthy.

Accords with Rabbi (Sanhedrin 22A) that they forgot the Ktav Ashurit

	Proto-Sinai	Pr Canaan	Gezer	Mesha	Shiloach	Heb seals	Lachish	Coin	Samaritan	Elephantine	Dead Sea	Greek	Latin
א	𐤀	𐤁	𐤂	𐤃	𐤄	𐤅	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	A
ב	𐤁	𐤂	𐤃	𐤄	𐤅	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	B
ג	𐤂	𐤃	𐤄	𐤅	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	G
ד	𐤃	𐤄	𐤅	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	D
ה	𐤄	𐤅	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	E
ו	𐤅	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	V
ז	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	Z
ח	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	H
ט	𐤈	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	I
כ	𐤉	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	K
ל	𐤊	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	L
מ	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	M
נ	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	N
ס	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	𐤘	O
ע	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	𐤘	𐤙	P
פ	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	𐤘	𐤙	𐤚	Q
צ	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	𐤘	𐤙	𐤚	𐤛	R
ק	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	𐤘	𐤙	𐤚	𐤛	𐤜	S
ר	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕	𐤖	𐤗	𐤘	𐤙	𐤚	𐤛	𐤜	𐤝	T

Ashurit	כ/ך	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
Ivri	𐤀	𐤁	𐤂	𐤃	𐤄	𐤅	𐤆	𐤇	𐤈	𐤉	𐤊

Ashurit	ת	ש	ר	ק	ץ/צ	ף/פ	ע	ס	נ/ן	מ/ם	ל
Ivri	𐤋	𐤌	𐤍	𐤎	𐤏	𐤐	𐤑	𐤒	𐤓	𐤔	𐤕